

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ ΜΕ OpenMP

Νίκος Τρυφωνίδης

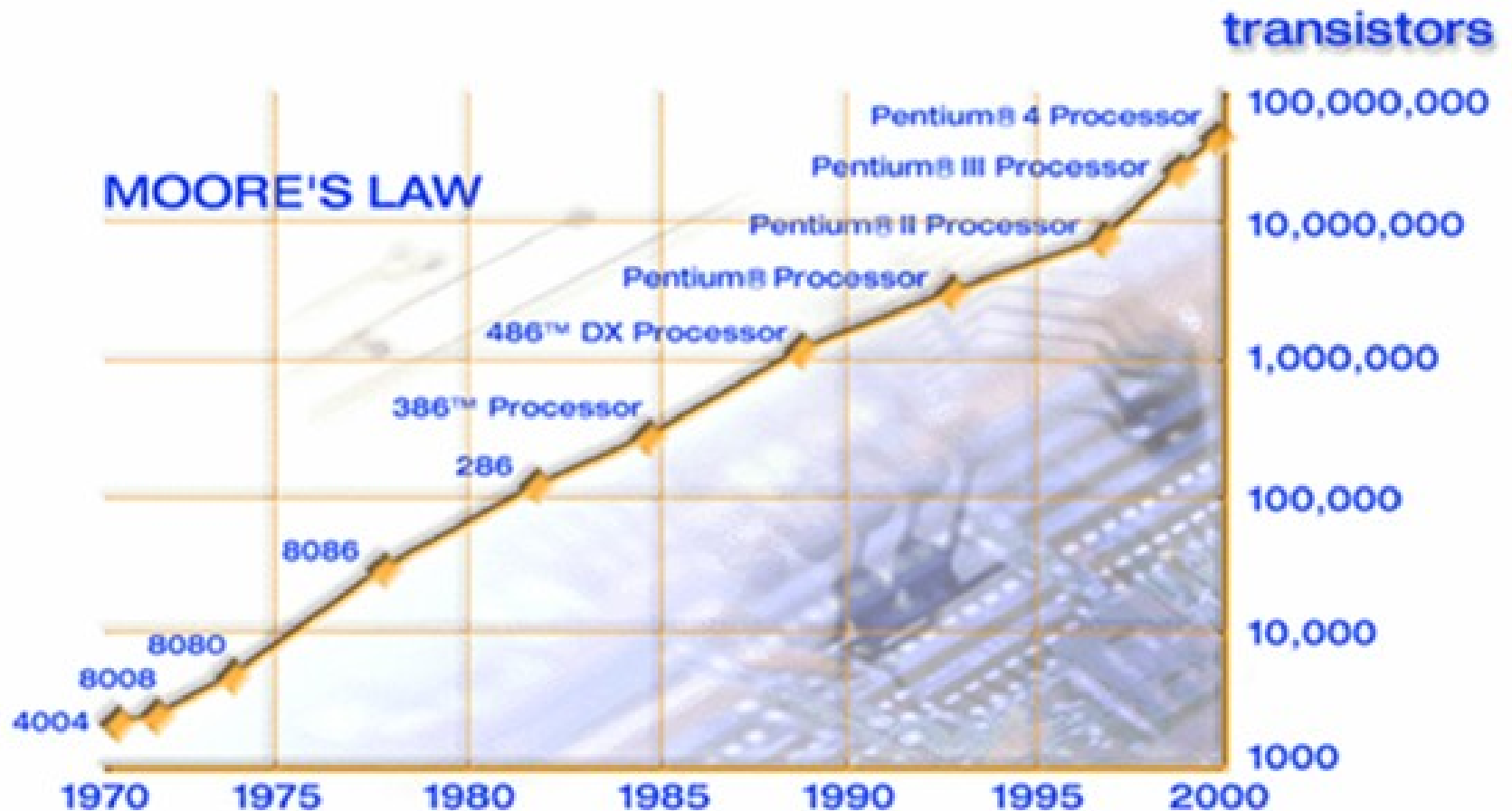
Μέρος 1^ο:

Η ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ

Γιατί Παράλληλος Προγραμματισμός;

- Οι επιστημονικές υπολογιστικές εφαρμογές είναι πλέον βασικό κομμάτι στις θετικές επιστήμες (και όχι μόνο).
- Οι εφαρμογές αυτές είναι συνήθως ιδιαίτερα απαιτητικές σε υπολογιστικούς πόρους.
- Υπάρχει ανάγκη για όσο το δυνατό περισσότερους υπολογιστικούς πόρους (ταχύτητα, μνήμη).

Νόμος του Moore

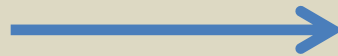

Νόμος του Moore

- Ο αριθμός των transistors σε ένα ολοκληρωμένο κύκλωμα (μπορεί να) διπλασιάζεται (περίπου) κάθε δύο χρόνια.

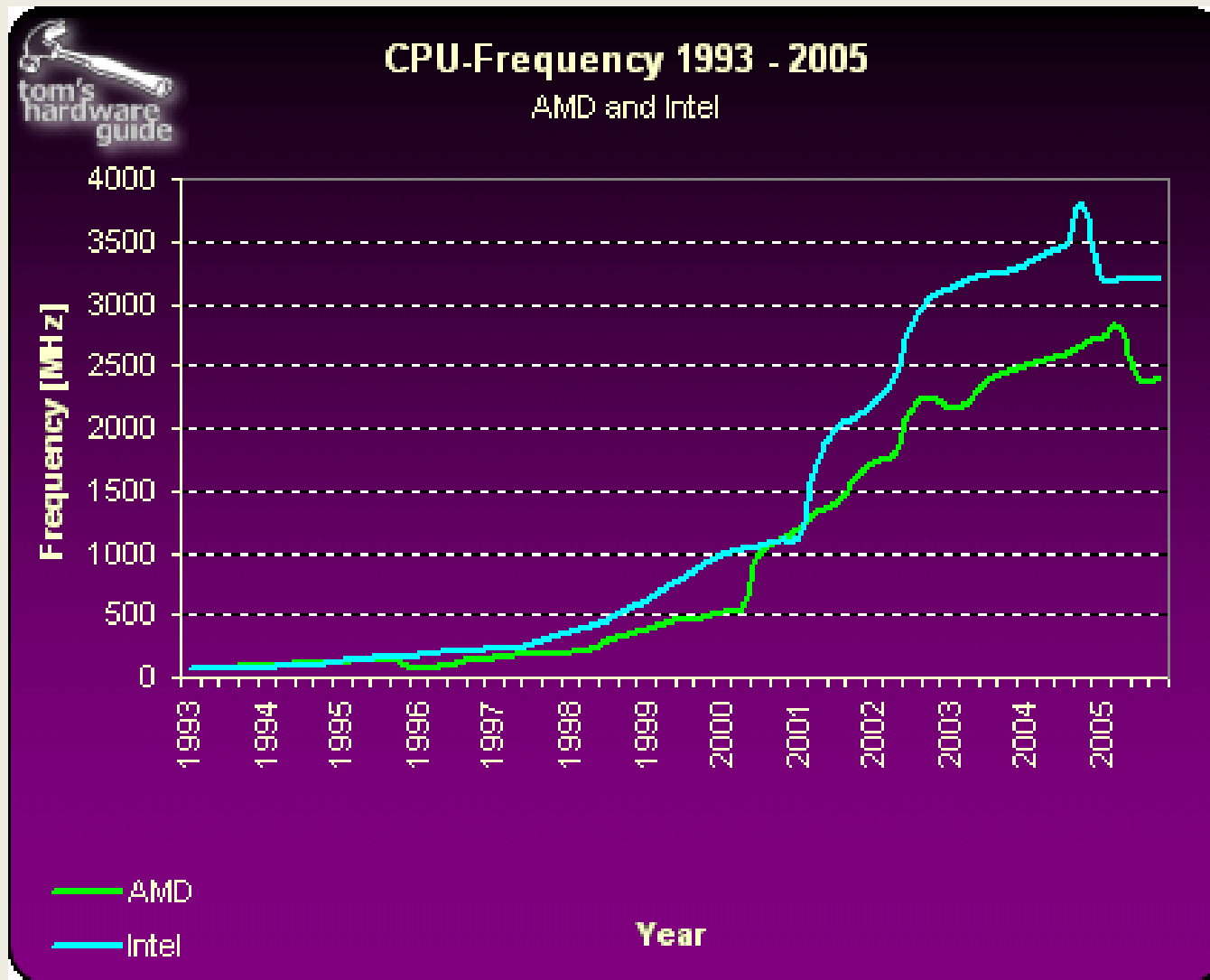
- Μέχρι κάποιο σημείο:

**Περισσότερα
transistors**

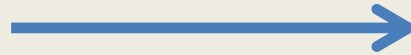
**Υψηλότερη
Συχνότητα
CPU**

Συχνότητα CPU – Χρόνος

Το πρόβλημα;

**Υψηλότερη
Συχνότητα CPU**

**Υψηλότερη
Ενέργεια**

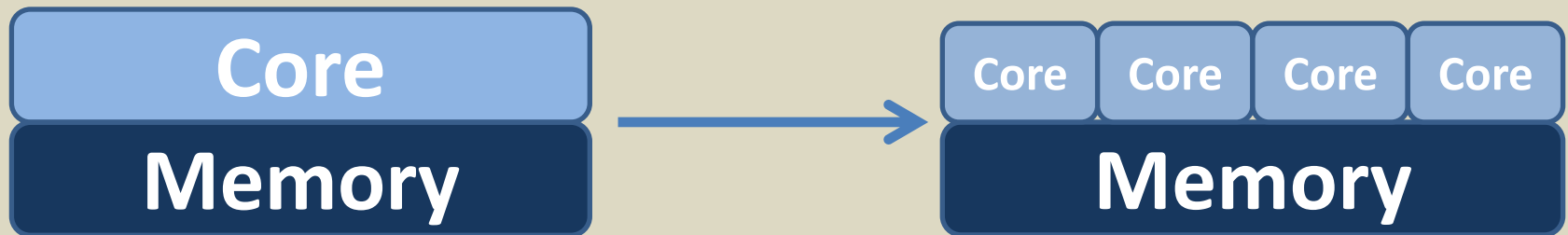
**Θερμότητα,
Κόστος**

Η Λύση (;)

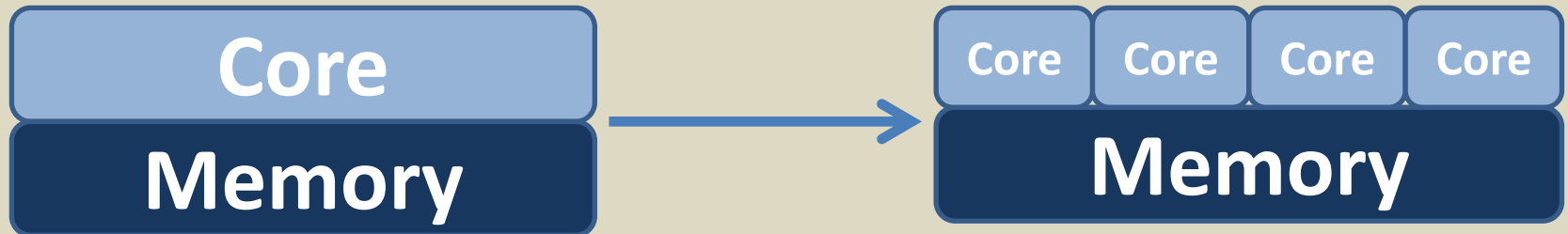
- Πώς μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα διαρκώς αυξανόμενα transistors ενός CPU;
- Αντί για **έναν** επεξεργαστή/πυρήνα υψηλής συχνότητας, μπορούμε να έχουμε **πολλούς** πυρήνες χαμηλότερης συχνότητας.

Η Λύση (;)

- Πώς μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα διαρκώς αυξανόμενα transistors ενός CPU;
- Αντί για **έναν** επεξεργαστή/πυρήνα υψηλής συχνότητας, μπορούμε να έχουμε **πολλούς** πυρήνες χαμηλότερης συχνότητας.

Multi-Core CPUs

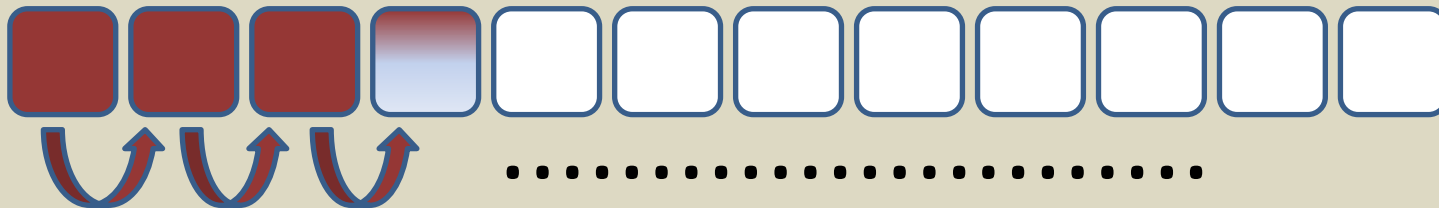
- Με αυτόν τον τρόπο, *δεν κερδίζουμε υψηλότερη ταχύτητα υπολογισμών*, αλλά έχουμε τη **δυνατότητα εκτέλεσης πολλών υπολογισμών ταυτόχρονα**.
- Σήμερα κυκλοφορούν αποκλειστικά πολυπύρρηνοι επεξεργαστές.

Χρήση των Multi-Core CPUs

- Συνηθισμένη χρήση υπολογιστή: το λειτουργικό σύστημα κατανέμει τις διάφορες διεργασίες του στους διαφορετικούς πυρήνες.
- Πώς μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τους πολλούς πυρήνες ενός επεξεργαστή για υπολογιστικές εφαρμογές;

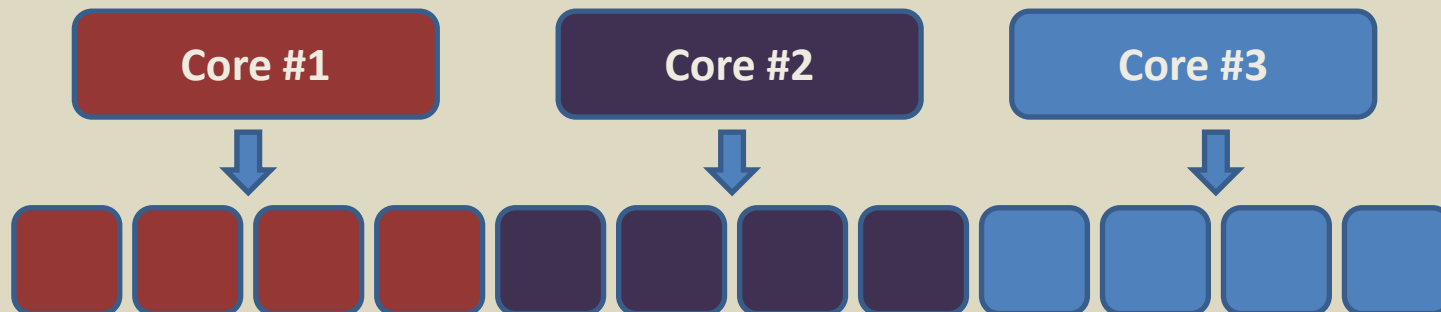
Χρήση Shared Memory

- Ας υποθέσουμε ότι έχουμε να εκτελέσουμε κάποιον υπολογισμό στα στοιχεία ενός πίνακα
- Σειριακά (με έναν πυρήνα), ο επεξεργαστής πηγαίνει από το πρώτο στοιχείο μέχρι το τελευταίο, εκτελώντας τους υπολογισμούς:

Χρήση Shared Memory

- Με περισσότερους πυρήνες, μπορούμε να μοιράσουμε τη δουλειά και οι πυρήνες να εκτελέσουν τους υπολογισμούς **παράλληλα**.
- Για παράδειγμα, με 3 πυρήνες:

Παράλληλος Προγραμματισμός

- Η ανάπτυξη προγραμμάτων για παράλληλη εκτέλεση αποτελεί πλέον ξεχωριστό κλάδο της υπολογιστικής επιστήμης.
- Τεράστια χρηματικά ποσά ξοδεύονται για δημιουργία και συντήρηση υπερυπολογιστών, που περιέχουν εκατοντάδες χιλιάδες επεξεργαστές.
- Λίστα με τους 500 ισχυρότερους υπερυπολογιστές στον κόσμο: www.top500.org

Πώς προγραμματίζονται οι υπερυπολογιστές;

- Βασικό θέμα στον προγραμματισμό πολλαπλών πυρήνων είναι ο διαμοιρασμός της εργασίας και ο συγχρονισμός μεταξύ των πυρήνων.
- Υπάρχουν τρία βασικά μοντέλα παράλληλου προγραμματισμού:
  1. Message-Passing Programming
  2. Shared-Memory Programming
  3. Accelerators (GPUs)

Shared-Memory Programming

- Το Shared-Memory Programming είναι ίσως το απλούστερο μοντέλο παράλληλου προγραμματισμού.
- Μπορεί να χρησιμοποιηθεί εύκολα χωρίς επιπλέον απαιτούμενο υλικό.
- Το OpenMP, με το οποίο θα ασχοληθούμε, είναι ίσως το πιο γνωστό και δημοφιλές περιβάλλον για shared-memory programming.

Μέρος 2^ο:

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ OPENMP: THREADS, PARALLEL REGIONS

Τί Είναι Το OpenMP;

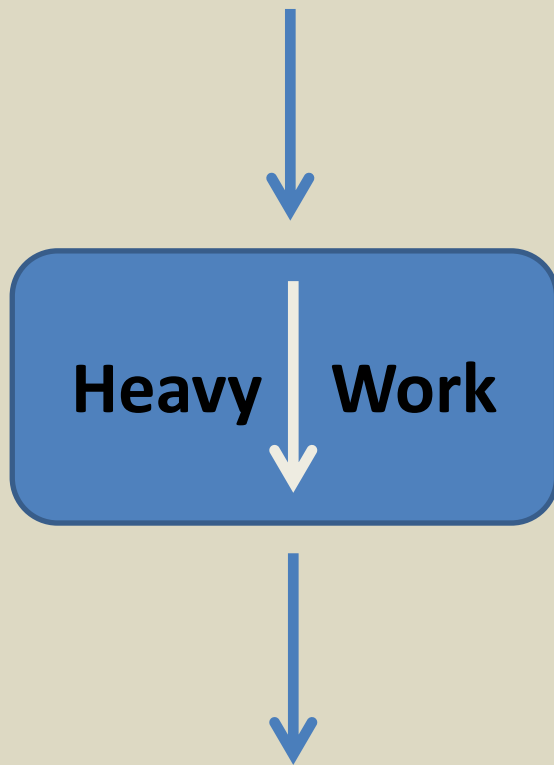
- Το **OpenMP** (Open Multiprocessing) είναι ένα περιβάλλον προγραμματισμού (**API**) που αποτελείται από εντολές, συναρτήσεις και μεταβλητές.
- Υποστηρίζεται από τις δύο δημοφιλέστερες γλώσσες προγραμματισμού για υπολογιστικές εφαρμογές (**C/C++** και **FORTRAN**).

Τί Είναι Το OpenMP;

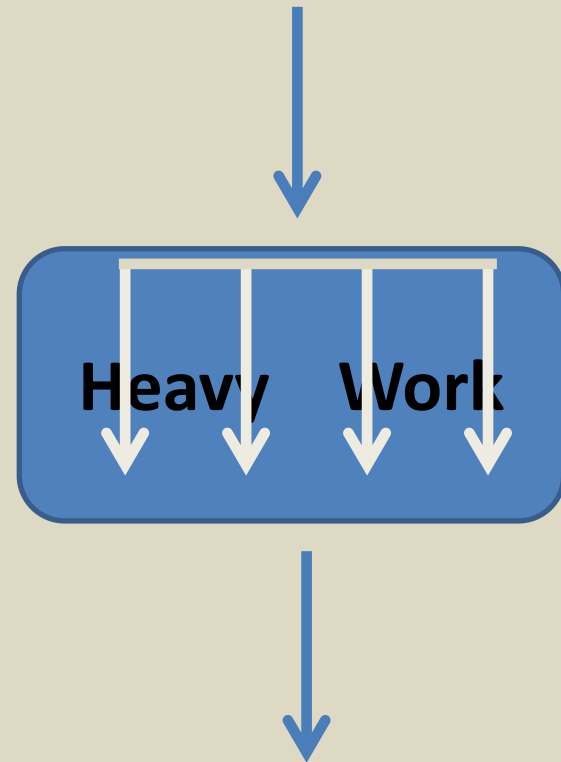
- Το OpenMP χρησιμοποιείται ουσιαστικά ως **προσθήκη** σε ένα πρόγραμμα.
- Με τις κατάλληλες εντολές, τα ιδιαίτερα «βαριά» σημεία του προγράμματος μπορούν να εκτελεστούν παράλληλα από πολλούς πυρήνες, εφόσον αυτοί υπάρχουν.

OpenMP: Βασική Λειτουργία

- Serial (1 Core)

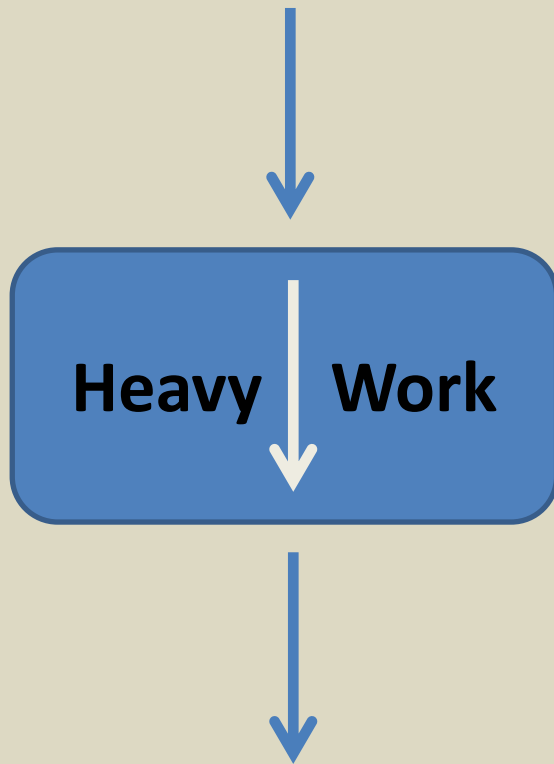

- Parallel (4 Cores)

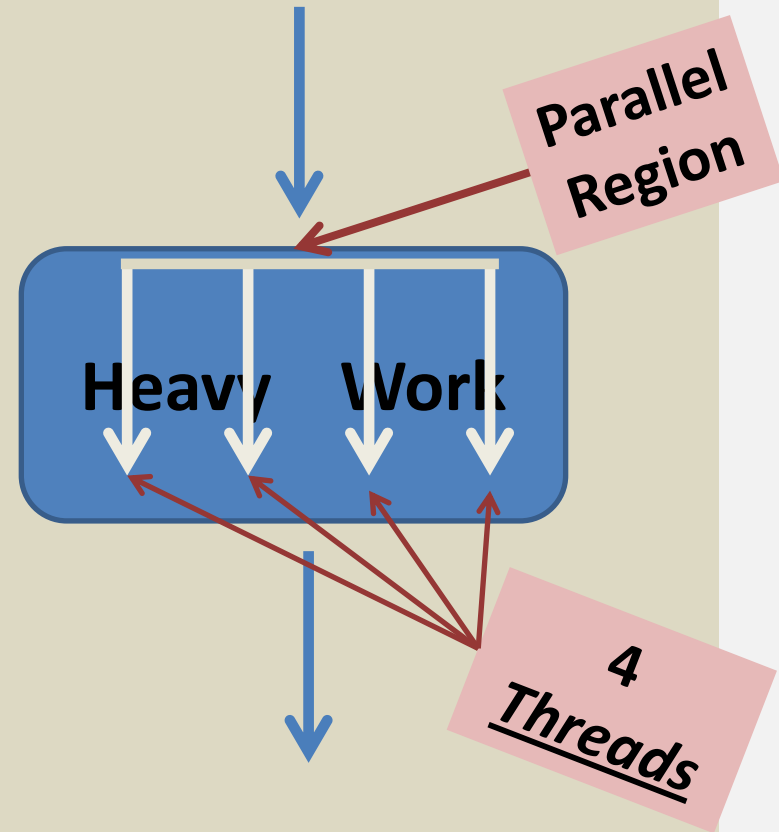

OpenMP: Βασική Λειτουργία

Serial (1 Core)

Parallel (4 Cores)

OpenMP: Parallel Regions

- Οι περιοχές στον κώδικα που ορίζουμε για να εκτελεστούν παράλληλα, λέγονται ***Parallel Regions***.
- Κατά την εκτέλεση ενός προγράμματος, μόλις ο επεξεργαστής συναντήσει μια parallel region, δημιουργεί μια ομάδα από ***threads***, τα οποία θα εκτελέσουν **παράλληλα** τον κώδικα της parallel region.

OpenMP: Parallel Regions

- Οι parallel regions ορίζονται στον κώδικα με ειδικά ***compiler directives***, ως εξής:

```
#pragma omp parallel  
{  
    (parallel region code)  
}
```

OpenMP: Parallel Regions

- Οι parallel regions ορίζονται στον κώδικα με ειδικά ***compiler directives***, ως εξής:

```
#pragma omp parallel
```

```
{
```

```
    (parallel region code)
```

```
}
```

Parallel Region
Directive

Parallel Region
Code

OpenMP: Παράδειγμα (4 Threads)

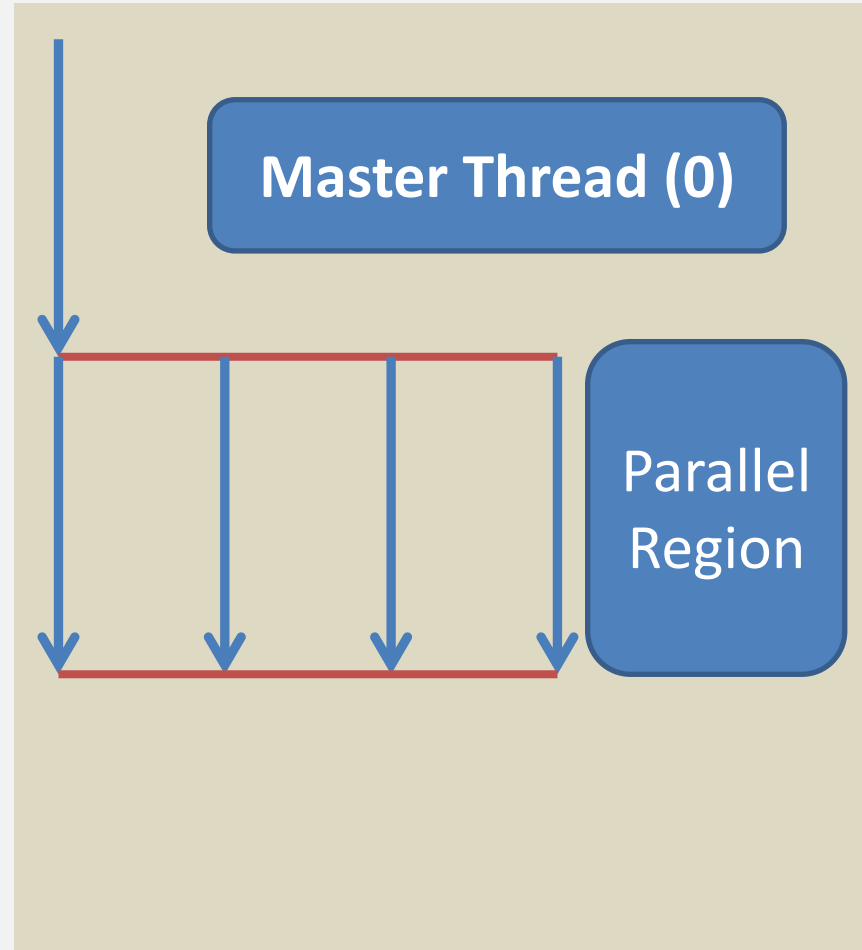
```
int main () {  
    /* (Serial Code) */  
    (...)  
  
    /* Parallel Region */  
    #pragma omp parallel  
    {  
        (Parallel Code)  
    }  
    /* (Serial Code) */  
    (...)  
}
```


Master Thread (0)

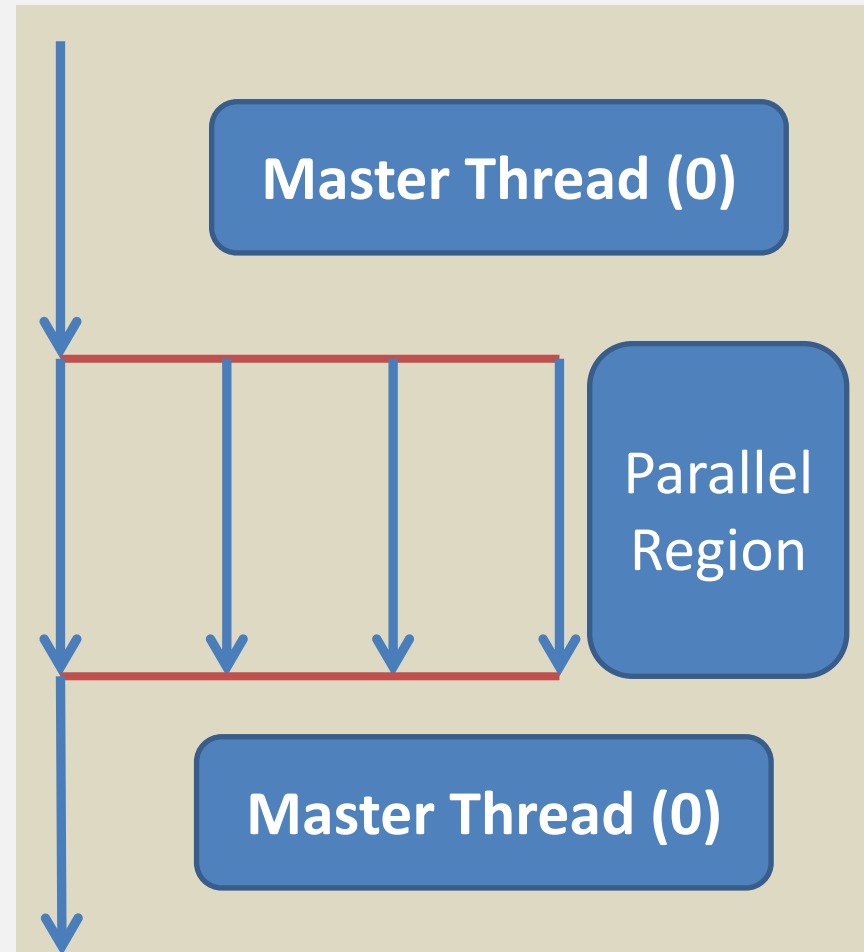
OpenMP: Παράδειγμα (4 Threads)

```
int main () {  
    /* (Serial Code) */  
    (...)  
  
    /* Parallel Region */  
    #pragma omp parallel  
    {  
        (Parallel Code)  
    }  
    /* (Serial Code) */  
    (...)  
}
```


OpenMP: Παράδειγμα (4 Threads)

```
int main () {  
    /* (Serial Code) */  
    (...)  
  
    /* Parallel Region */  
    #pragma omp parallel  
    {  
        (Parallel Code)  
    }  
    /* (Serial Code) */  
    (...)  
}
```


“Hello World” ... Παράλληλα!

Serial

```
#include <stdio.h>

int main() {

    printf("Hello World!\n");

    return 0;
}
```

Parallel

```
#include <stdio.h>
#include <omp.h>

int main() {
    #pragma omp parallel
    {
        printf("Hello World!\n");
    }
    return 0;
}
```

“Hello World” ... Παράλληλα!

Serial

```
#include <stdio.h>

int main() {

    printf("Hello World!\n");

    return 0;
}
```

Parallel

```
#include <stdio.h>
#include <omp.h>

int main() {
    #pragma omp parallel
    {
        printf("Hello World!\n");
    }
    return 0;
}
```

OpenMP
Library

Compilation και Εκτέλεση

- Το compilation για ένα πρόγραμμα που χρησιμοποιεί OpenMP γίνεται με ένα επιπλέον flag στην εντολή. Για παράδειγμα, για το gcc έχουμε:

```
gcc hello.c -o hello -fopenmp
```

Οπότε δημιουργούμε το εκτελέσιμο *hello*.

Compilation και Εκτέλεση

- Πριν εκτελέσουμε ένα πρόγραμμα OpenMP πρέπει να ορίσουμε τον αριθμό των threads που θέλουμε να δημιουργηθούν.

Π.χ. για να τρέξουμε με 4 threads
πληκτρολογούμε σε ένα terminal:

```
export OMP_NUM_THREADS=4
```

Compilation και Εκτέλεση

- Τέλος, εκτελούμε το πρόγραμμα ως συνήθως:

`./hello`

Compilation και Εκτέλεση

- Τέλος, εκτελούμε το πρόγραμμα ως συνήθως:

`./hello`

Και παίρνουμε:

```
Hello World!  
Hello World!  
Hello World!  
Hello World!
```

“Hello World”: Δοκιμή

- Γράψτε ένα πρόγραμμα σαν το παραπάνω και εκτελέστε το με 1, 2, 4 και 8 threads.

Thread ID, Number of Threads

- Κάθε thread, τη στιγμή που δημιουργείται, έχει μια ταυτότητα (ακέραιος, από 0 έως $N-1$).
- Το αρχικό (*master*) thread έχει τον αριθμό 0.
- Με βάση την ταυτότητα τους και τον συνολικό αριθμό των threads, μπορούμε να χωρίσουμε την υπολογιστική εργασία στα threads.

Thread ID

- Τα threads μπορούν να μάθουν την ταυτότητα τους καλώντας τη συνάρτηση:

`omp_get_thread_num()`

η οποία επιστρέφει τον ακέραιο αριθμό που αντιστοιχεί στην ταυτότητα του thread που την κάλεσε. Π.χ.

```
int myid = omp_get_thread_num();
```

Number of Threads

- Με χρήση μιας παρόμοιας συνάρτησης, τα threads μπορούν να μάθουν πόσα threads υπάρχουν συνολικά:

```
int nThreads = omp_get_num_threads();
```

Thread ID, Number of Threads

- Καλώντας τις δύο παραπάνω συναρτήσεις μέσα από μια parallel region, τα threads πλέον γνωρίζουν την ταυτότητα τους και το συνολικό αριθμό των threads.

Thread ID, Number of Threads

- Καλώντας τις δύο παραπάνω συναρτήσεις μέσα από μια *parallel region*, τα threads πλέον γνωρίζουν την ταυτότητα τους και το συνολικό αριθμό των threads.
- Δηλώνοντας μεταβλητές (π.χ. τις *myid* και *nThreads*) **εντός της *parallel region***, το κάθε thread θα έχει από ένα **προσωπικό αντίγραφο** της κάθε μεταβλητής.

Παραλλαγή του “Hello”

- **Δοκιμή #2:** Προσαρμόστε το προηγούμενο πρόγραμμα (*hello*), ώστε τα threads να εκτυπώνουν, μετά το “Hello World”, την ταυτότητα τους και τον συνολικό αριθμό τους.
- **Δοκιμή #3:** Καλέστε την *printf* μέσω μιας ενδιάμεσης, δικής σας, συνάρτησης.

Συμπεράσματα

- Το πρόγραμμα σε OpenMP τρέχει με όσα threads έχουν οριστεί προηγουμένως με την environment variable **OMP_NUM_THREADS**.
- Η **σειρά** με την οποία τα threads εκτελούν τον κώδικα σε μια parallel region είναι **εντελώς ακαθόριστη**.

Μέρος 3^ο:

DATA SCOPE, ΑΠΛΗ ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ SHARED MEMORY

Data Scope

- Οι μεταβλητές χωρίζονται σε **δύο βασικές κατηγορίες**, όσο αφορά το πώς φαίνονται σε ένα thread:
  1. **Shared:** Όλα τα threads μπορούν να διαβάσουν και να τροποποιήσουν τις shared μεταβλητές.
  2. **Private:** Κάθε thread δημιουργεί ένα προσωπικό αντίγραφο των private μεταβλητών, και μόνο εκείνο μπορεί να τις προσπελάσει.

Δήλωση του Data Scope

```
#pragma omp parallel shared(a) \  
                        private(i) \  
                        default(none)
```

Δήλωση του Data Scope

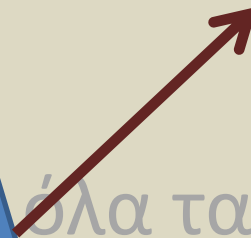
```
#pragma omp parallel shared(a) \  
                        private(i) \  
                        default(none)
```

- **a**: *shared*, προσβάσιμη από όλα τα threads.
- **i**: *private*, κάθε thread έχει το δικό του αντίγραφο (**απροσδιόριστη αρχική τιμή!**)

Δήλωση του Data Scope

```
#pragma omp parallel shared(a) \  
                        private(i) \  
                        default(none)
```

■ `a: shared`
Αναγκάζει το χρήστη να ορίσει
ακριβώς το scope κάθε
μεταβλητής στην parallel region
(προτείνεται).

όλα τα threads.
το δικό του
αρχική τιμή!)

Καταμερισμός της Εργασίας

- Με βάση το *Thread ID* και το *συνολικό αριθμό threads* μπορούμε να μοιράσουμε την υπολογιστική εργασία στα threads.
- Έστω ότι κάθε thread αποθηκεύει το ID του και τον αριθμό των threads στις μεταβλητές **myid** και **nThreads**, αντίστοιχα.

Καταμερισμός της Εργασίας: Παράδειγμα

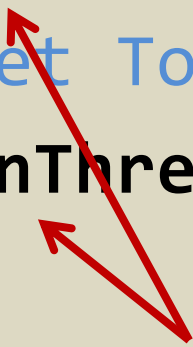
- Ας υποθέσουμε ότι θέλουμε να προσθέσουμε τον αριθμό 1 σε κάθε στοιχείο ενός πίνακα N στοιχείων $A[N]$, χρησιμοποιώντας **4 Threads**.
- Για να χωρίσουμε την εργασία στα 4 threads, θα ορίσουμε τον πίνακα A ως **shared**, ώστε να είναι προσβάσιμος από όλα τα threads.
- Θα αναθέσουμε, έπειτα, σε κάθε thread ένα διαφορετικό κομμάτι του πίνακα. Τα threads θα εργαστούν στα κομμάτια που τους αντιστοιχούν **παράλληλα**.

Καταμερισμός: Εντός της Parallel Region

```
/* Get Thread ID */  
int myid = omp_get_thread_num();  
/* Get Total Number of Threads */  
int nThreads = omp_get_num_threads();
```

Καταμερισμός: Εντός της Parallel Region

```
/* Get Thread ID */  
int myid = omp_get_thread_num();  
/* Get Total Number of Threads */  
int nThreads = omp_get_num_threads();
```


Υπενθύμιση: Μεταβλητές που ορίζονται εντός της *parallel region* θεωρούνται **private**.

Καταμερισμός: Εντός της Parallel Region (Συνέχεια)

```
/* Each Thread's Starting Point */  
int iStart = myid*N/nThreads;  
/* Each Thread's Ending Point */  
int iEnd = (myid+1)*N/nThreads;
```

Καταμερισμός: Εντός της Parallel Region (Συνέχεια)

```
/* Each Thread's Starting Point */  
int iStart = myid*N/nThreads;  
/* Each Thread's Ending Point */  
int iEnd = (myid+1)*N/nThreads;
```

Για πίνακα μεγέθους $N = 20$ και 4 threads:

Thread 0:	iStart = 0	iEnd = 5
Thread 1:	iStart = 5	iEnd = 10
Thread 2:	iStart = 10	iEnd = 15
Thread 3:	iStart = 15	iEnd = 20

Μετατροπή του Loop σε Παράλληλο

Serial

```
for (i=0; i<N; i++) {  
    A[i] += 1;  
}
```

Parallel

```
for (i=iStart; i<iEnd; i++) {  
    A[i] += 1;  
}
```

Κάθε thread λειτουργεί
μόνο εντός των
προσωπικών του ορίων!

Ψιλά Γράμματα 1:

- Για να καλύψουμε την περίπτωση που δε διαιρείται ακριβώς ο αριθμός των στοιχείων N με τον αριθμό των threads, θέτουμε το τέλος των iterations του τελευταίου thread ως εξής:

```
if (myid == nThreads - 1) iEnd = N;
```

Ψιλά Γράμματα 2:

- Πώς θα ορίζατε το Data Score της μεταβλητής του μεγέθους του πίνακα N ;

Ψιλά Γράμματα 2:

- Πώς θα ορίζατε το Data Score της μεταβλητής του μεγέθους του πίνακα N ;
- Μπορεί να είναι `private`, αλλά πρέπει να διατηρηθεί η αρχική του τιμή.

Ψιλά Γράμματα 2:

- Πώς θα ορίζατε το Data Score της μεταβλητής του μεγέθους του πίνακα N;
- Μπορεί να είναι `private`, αλλά πρέπει να διατηρηθεί η αρχική του τιμή.
- **Λύση:** *firstprivate*. Κάθε thread έχει προσωπικό αντίγραφο με την αρχική τιμή της μεταβλητής.

Τελικά;

```
#pragma omp parallel \  
    shared(A) \  
    private(i) \  
    firstprivate(N)  
  
{  
    /* Get Thread ID */  
    int myid = omp_get_thread_num();  
    /* Get Total Number of Threads */  
    int nThreads=omp_get_num_threads();  
  
    /* Each Thread's Starting Point */  
    int iStart = myid*N/nThreads;  
    /* Each Thread's Ending Point */  
    int iEnd = (myid+1)*N/nThreads;
```

```
/* continued... */  
    /* Take care of bound */  
    if(myid == nThreads-1) iEnd=N;  
  
    /* The Loop */  
    for (i=iStart; i<iEnd; i++) {  
        A[i] += 1;  
    }  
  
} /* End of Parallel Region */
```

Εφαρμογή 1: Vector Addition

- Γράψτε ένα πρόγραμμα που να αρχικοποιεί δύο διανύσματα και να τα προσθέτει. Φροντίστε να επαληθεύεται το αποτέλεσμα.
- Αφού σιγουρευτείτε ότι το σειριακό πρόγραμμα λειτουργεί σωστά, μετατρέψτε το πρόγραμμα σε παράλληλο με χρήση OpenMP.

Μέρος 4^ο:

ΑΥΤΟΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (WORK-SHARING)

Work-Sharing

- Η παραπάνω διαδικασία χωρισμού της εργασίας σε threads μπορεί να γίνει αυτόματα με χρήση ειδικών directives, που λέγονται ***work-sharing constructs***.
- Ουσιαστικά, αυτό που επιτυγχάνουν τα work-sharing constructs είναι να **παραλληλοποιούν αυτόματα ένα loop** εντός μιας parallel region.

Work-Sharing

Serial

```
for (i=0; i<N; i++) {  
    A[i] += 1;  
}
```

Parallel – Work-Sharing

```
#pragma omp parallel \  
    shared(A)private(i)\  
    firstprivate(N)  
{  
    #pragma omp for  
    for (i=0; i<N; i++) {  
        A[i] += 1;  
    }  
}
```

Work-Sharing

Serial

Ίδιο με το σειριακό loop!

```
for (i=0; i<N; i++) {  
    A[i] += 1;  
}
```

Parallel – Work-Sharing

```
#pragma omp parallel \  
    shared(A)private(i) \  
    firstprivate(N)
```

```
{  
    #pragma omp for  
    for (i=0; i<N; i++) {  
        A[i] += 1;  
    }  
}
```

Καθόλου επιπλέον κώδικας – μόνο directives!

Work-Sharing Schedules

- Το πώς θα μοιραστεί το loop στα threads εξαρτάται από το schedule που θα δηλώσουμε δίπλα στο work-sharing directive.
- Υπάρχουν 3 διαφορετικά schedules:
  - Static
  - Dynamic
  - Guided

Static Schedule

- Μοιράζει τις επαναλήψεις του loop **εξίσου** στα threads:

```
#pragma omp for schedule(static)
```


**4 Threads, 16 Iterations:
4 iterations/Thread**

Static Schedule

- Δηλώνοντας έναν αριθμό (*chunksize*):

```
#pragma omp for schedule(static, 2)
```

chunksize

4 Threads, 16 Iterations:
4 iterations/Thread
σε ομάδες των 2 iterations

Dynamic Schedule

- Μοιράζει αρχικά n επαναλήψεις στα threads
`#pragma omp for schedule(dynamic,  $n$ )`
- Μόλις κάποιο thread ολοκληρώσει τις επαναλήψεις του, παίρνει τις επόμενες n επαναλήψεις.

Σημείωση: το default dynamic chunksize είναι 1

Guided Schedule

- Όμοιο με το `dynamic`, αλλά ξεκινά να μοιράζει μεγάλα κομμάτια επαναλήψεων, τα οποία διαρκώς μειώνει.

`#pragma omp for schedule(guided,n)`

n: Ο ελάχιστος αριθμός επαναλήψεων
(*default: 1*)

Work-Sharing Schedules

- Το **static** είναι η απλούστερη και συνήθως αποτελεσματικότερη μέθοδος, επειδή απαιτεί τον ελάχιστο συγχρονισμό από το σύστημα.
- Το **dynamic** επιβαρύνει το σύστημα, αλλά είναι χρήσιμο σε περιπτώσεις που ορισμένα μέρη ενός loop είναι βαρύτερα από άλλα (load imbalance).

Parallel Region + Work-Sharing

- Έναρξη parallel region και work-sharing με το ίδιο directive:

```
#pragma omp parallel for \  
                shared(...) private(...) \  
                schedule(...)
```

Ψιλά Γράμματα #3: Synchronization

- Στο τέλος κάθε *parallel* και *work-sharing* region υπάρχει *implicit barrier*.
- Αυτό σημαίνει ότι **όλα τα threads πρέπει να φτάσουν στο σημείο εκείνο**, πριν συνεχιστεί η εκτέλεση.

Εφαρμογή 2: Vector Addition + Work-Sharing

- Παραλληλοποιήστε το πρόγραμμα πρόσθεσης διανυσμάτων του προηγούμενου μέρους, κάνοντας χρήση **work-sharing**.
- Συγκρίνετε την απόδοση των δύο παράλληλων προγραμμάτων και δοκιμάστε διαφορετικά schedules.

Μέρος 5^ο:

THREAD SAFETY

Thread Safety?

- Μέχρι τώρα, στα παραδείγματα που είδαμε, τα threads δουλεύουν αποκλειστικά στο δικό τους κομμάτι μνήμης.
- Δεν υπήρχε κίνδυνος να μεταβάλλουν μια μεταβλητή ταυτόχρονα.
- Αν κάτι τέτοιο συμβεί, το αποτέλεσμα είναι **απροσδιόριστο** και προφανώς **λάθος**.

Thread Safety

- Τα προγράμματα OpenMP πρέπει να είναι *thread-safe*, δηλαδή η εκτέλεση ενός προγράμματος με πολλά threads δεν πρέπει εισάγει σφάλματα στο πρόγραμμα.

Thread-Unsafe Παράδειγμα

```
sum = 0;
#pragma omp parallel shared(sum, a) private(i)\
                    firstprivate(size)
{
    #pragma omp for schedule(static)
    for(i=0; i<size; i++) {
        sum += a[i];
    }
}
printf("sum = %f\n", sum);
```

Thread-Unsafe Παράδειγμα

```
sum = 0;
#pragma omp parallel shared(sum) firstprivate(sum)
{
    #pragma omp for schedule(dynamic, 1)
    for(i=0; i<size; i++) {
        sum += a[i];
    }
}
printf("sum = %f\n", sum);
```

Τα threads προσπαθούν
να γράψουν στη
μεταβλητή sum
ταυτόχρονα!
Αποτέλεσμα:
απροσδιόριστο!

Critical Regions

- Θέτοντας μια thread-unsafe περιοχή της parallel region ως ***critical region***, εξασφαλίζουμε ότι **μόνο ένα thread μπορεί να εκτελεί τις εντολές της συγκεκριμένης περιοχής σε μια συγκεκριμένη στιγμή.**
- Τα υπόλοιπα threads περιμένουν τη σειρά τους εκτός της critical region.

Χρήση της Critical Region

```
sum = 0;
#pragma omp parallel shared(sum,
                           firstpriv
{
    #pragma omp for schedule(static)
    for(i=0; i<size; i++) {
        #pragma omp critical
        {
            sum += a[i];
        }
    }
}
printf("sum = %f\n", sum);
```

Τα threads γράφουν στη
sum ένα-ένα:
Σωστό αποτέλεσμα!

Critical Regions

- Οι critical regions είναι ένας εύκολος τρόπος να εξασφαλίσουμε τη σωστή συνεργασία των threads.
- Όμως, επιβαρύνουν ιδιαίτερα τη λειτουργία ενός προγράμματος (απαιτούν πολύ συγχρονισμό).
- Είναι προτιμότερο, αν γίνεται, να αντικαθίστανται με άλλους τρόπους.

Αντικατάσταση Μιας Critical Region

- Στο προηγούμενο παράδειγμα, προσθέσαμε τα στοιχεία ενός πίνακα σε μια μεταβλητή.
- Για να αποφύγουμε τη χρήση critical region, η συνηθισμένη λύση θα ήταν η χρήση ενός προσωρινού πίνακα (**size = nThreads**).

Αντικατάσταση Μιας Critical Region

- Κάθε thread θα γράψει στο αντίστοιχο στοιχείο του προσωρινού πίνακα το **προσωπικό του άθροισμα**.
- **Μετά την parallel region**, το master thread θα προσθέσει σειριακά τα επιμέρους αθροίσματα.

Χρήση του Reduction Scope

- Η παραπάνω διαδικασία είναι τόσο συχνή που έχει αυτοματοποιηθεί στο OpenMP, με χρήση του reduction scope.
- Το μόνο που έχουμε να κάνουμε είναι να ορίσουμε τη μεταβλητή στην οποία θα αθροίζουμε ως ***reduction***.

Reduction Example

```
sum = 0;
#pragma omp parallel shared(a) private(i)\
                    firstprivate(size) \
                    reduction(+:sum)
{
    #pragma omp for schedule(static)
    for(i=0; i<size; i++) {
        sum += a[i];
    }
}
printf("sum = %f\n", sum);
```

Χρήση του Reduction Scope

reduction(+:sum)

Η μεταβλητή sum
θα **αθροιστεί**
παράλληλα

- Άλλα reductions:
  - - (initialized: 0)
  - * (initialized: 1)

Εφαρμογή 3: Dot Product

- Γράψτε ένα πρόγραμμα OpenMP που να υπολογίζει παράλληλα το εσωτερικό γινόμενο δύο διανυσμάτων με χρήση work-sharing.
- Αφού δείτε ότι αν δηλώσετε τη μεταβλητή `sum` ως `shared` το αποτέλεσμα είναι απρόβλεπτο, κάντε χρήση `critical region` για να το προστατέψετε. Μετρήστε το χρόνο εκτέλεσης.

Εφαρμογή 3: Dot Product

- Κάντε χρήση του reduction. Βεβαιωθείτε ότι το αποτέλεσμα είναι σωστό και μετρήστε το χρόνο εκτέλεσης.

Εφαρμογή 3: Dot Product

- **Επιπλέον Άσκηση (Δύσκολο):**

Γράψτε το ίδιο πρόγραμμα εφαρμόζοντας το reduction μη-αυτόματα (με shared temporary array). Συγκρίνετε το χρόνο εκτέλεσης με το αυτόματο.

Μέρος 6^ο:

ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

Εφαρμογή 4: Matrix Multiplication

- Γράψτε ένα πρόγραμμα που να πολλαπλασιάζει δύο (τετράγωνους) πίνακες παράλληλα. Συγκρίνετε το χρόνο εκτέλεσης με το σειριακό αντίστοιχο.

Εφαρμογή 5: Μέσος Όρος - Απόκλιση

- Γράψτε ένα πρόγραμμα που να υπολογίζει παράλληλα το μέσο όρο και την απόκλιση των στοιχείων ενός πίνακα, τα οποία προέρχονται από κανονική κατανομή.

Εφαρμογή 6: Εύρεση Μεγίστου

- Γράψτε ένα πρόγραμμα που να αναζητεί και να βρίσκει το μέγιστο από τα στοιχεία ενός πίνακα παράλληλα.
- **Επιπλέον εφαρμογή (δύσκολο):** Κάντε το προηγούμενο πρόγραμμα χωρίς critical region.

Υλικό OpenMP

- <http://openmp.org/wp/>
- <https://computing.llnl.gov/tutorials/openMP/>
- Βιβλία:
  - **Using OpenMP** (Barbara Chapman, Gabriele Jost and Ruud van der Pas)
  - **Parallel Programming In OpenMP** (Chandra, Dagum et al)

Ευχαριστώ!

Νίκος Τρυφωνίδης